

Marin fiskepleje

Fiskenes levesteder

Kvaliteten af fiskenes levesteder er reduceret mange steder i Danmark. Det gælder både stenrev og områder med muslinger og ålegræs. Det kan betyde dårlig vækst og overlevelse hos en række fiskearter. DTU Aqua udfører derfor projekter, der kortlægger og etablerer gode levesteder for fisk.

Fiskenes levesteder

DTU Aqua udfører bl.a. projekter om:

- Hvilken betydning har stenrev for livet i havet, og hvordan vi etablerer de bedste stenrev for vigtige fiskearter som torsk?
- Hvordan virker muslingeområder for fisk, og hvordan kortlægger vi eksisterende muslingerev?
- Hvilke levesteder er vigtige for fisk i fiskenes forskellige livsstadier, og vandrer fiskene mellem vigtige levesteder som gydeområder og opvækstområder?

Når levestederne ødelægges

Fiskenes levesteder påvirkes bl.a. af:

- Stenfiskeri
- Udledning af næringsstoffer
- Bundtrawling
- Muslingeskrab
- Dumpning af sediment fra udgravning
- Råstofindvinding fra havbunden.

En sund havbund har stor variation i plante- og dyreliv og er ikke en selvfølge i de indre danske farvande. Tværtimod er havbunden de fleste steder påvirket af menneskelige aktiviteter. På billederne ses sunde havmiljøer med bl.a. en stime af ungtorsk over et rev og ål og nålefisk som svømmer rundt i en tangskov.
Foto: Martin Kielland.

Skader på havbunden

Stenfiskeriet mellem 1900 – 2000 fjernede over 80 millioner store sten fra havbunden i Danmark. Derfor er der nu langt færre stenrev, end der var tidligere. Stenene blev bl.a. brugt til moler og kystsikring. Mange af de opfiskede stenrev er ikke blevet genskabt, så der mangler stenrev til vigtige arter som torsk og byttfisk som to-pletet kutling.

Udledning af næringsstoffer fra land betyder ofte uklart vand og øget risiko for iltsvind. Iltsvind kan slå fisk ihjel eller give fiskene problemer med at finde føde og skjul.

Bundtrawling betyder at et fiskeredskab slæbes henover bunden og skader sårbare organismer.

Muslingeskrab fjerner levesteder og fødegrundlag for andre arter.

Dumpning af sediment kan lokalt begrave dyr ved havbunden eller skræmme fiskene væk.

Råstofindvinding fjerner sand og småsten fra havbunden og kan efterlade store huller, hvor der forekommer iltsvind.

DTU Aqua udfører projekter, der kortlægger og etablerer levesteder for fisk

Rev til små ørreder i Båring Vig

DTU Aqua samarbejder med Naturpark Lillebælt om at etablere et stenrev til små ørreder (smolt), der svømmer ud af Stor Å på Fyn. Stenrevet etableres ved Varbjerg Havn, hvor DTU Aqua undersøger om ørrederne trives bedre efter stenrevet er etableret. Stenrevet kan formodentligt give ørrederne bedre mulighed for at gemme sig for skarv og måske sæler.

Ålegræs i Roskilde Fjord

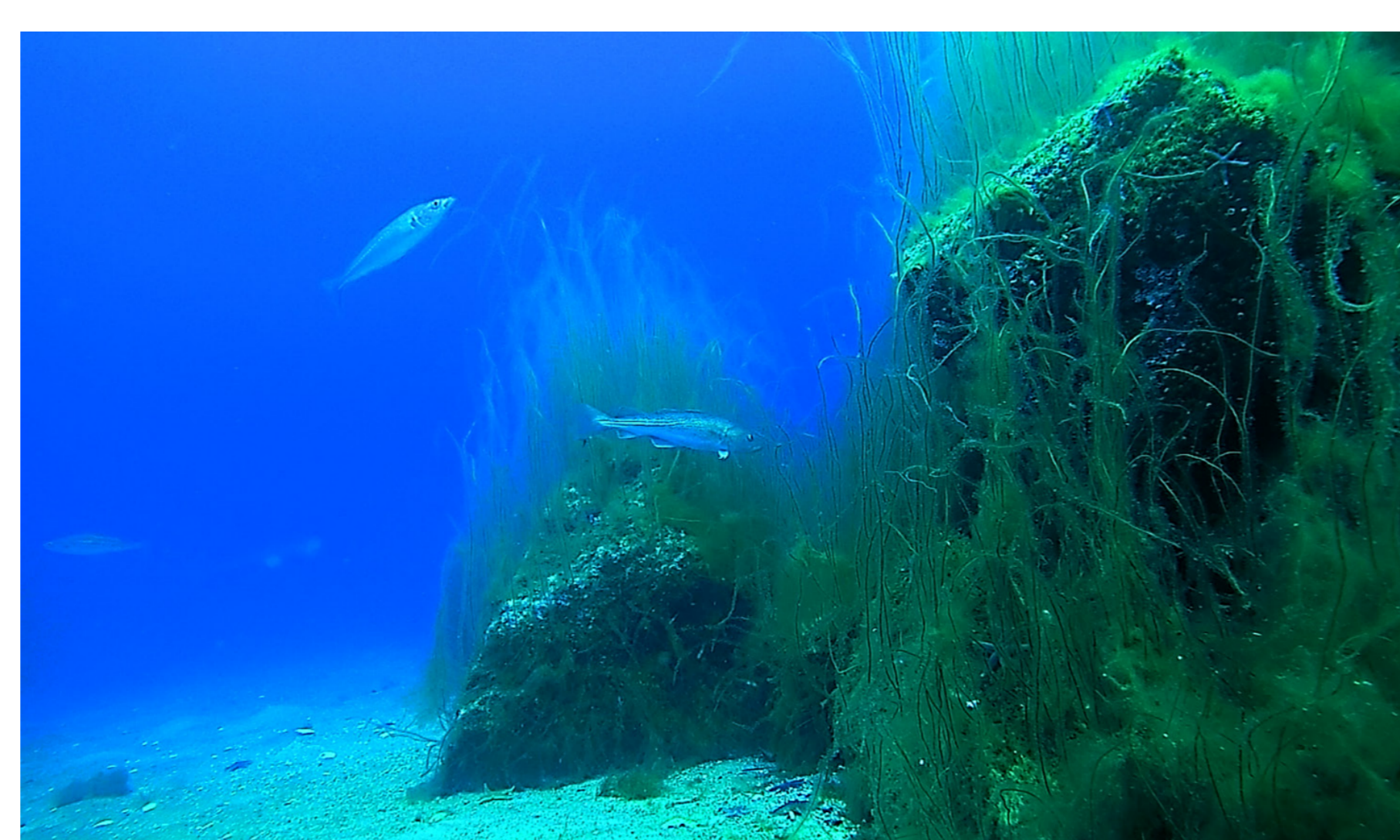
Ålegræsområder er gode levesteder for fisk, hvor fiskene kan finde føde og søge skjul. DTU Aqua samarbejder med Gershøj Fritidsfiskerforening og har dokumenteret et mylder af liv i ålegræsområder i Roskilde Fjord.

Muslingeområder i Roskilde Fjord

Muslingeområder giver både skjul og fødegrundlag for mange fisk og kan fremme biodiversiteten. DTU Aqua samarbejder med lokale om at kortlægge muslingerev i Roskilde Fjord for at forstå revenes betydning og beskytte revene som er krævet af EU. Projektet foregår med undervandsdroner.

Opblomstring af søsalat pga. øgede næringssalte i Limfjorden ved Valsted.
Foto: Jan Skriver.

Stenrev til torsk i Sønderborg Bugt ca. seks måneder efter udlæggelse. DTU Aqua samarbejder med lokale foreninger som Als Stenrev og har undersøgt stenrev, der er udlagt i Sønderborg Bugt. Projektet viser, at der kan være omkring 100 gange flere torsk i områder med udlagte stenrev. Foto: Tim Wilms.

Smolt er typisk 1-3 år gamle (ca. 12-20 cm), når de gør sig klar til at leve i havet. Foto: Gavia Environmental.